

Roll No.

Total Pages : 6

439/MH

C-2050

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

Semester—VI

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 75

1. ਗਰਾਮ ਦਿਉਤੇ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ
ਲਿਖੋ। 12

2. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ :

A Free Press in the modern time is the requisite
of a democratic country. Freedom of speech and

439/MH/346/W

[P. T. O.

expression includes, freedom of Press. It actually means that right to print or to publish without unreasonable restriction by the government. It is essential in democracy that newspapers, magazines, pamphlets and books be printed to enlighten the public. What a citizen knows about the government he learns from what he reads as well as from what he sees or hears. It is through free Press that public opinion is formed. The Press and the platform are the two agencies through which government or political parties carry on their propaganda. It is the greatest and the most sacred trust of the nation. It is its mouth-piece on which depends its progress and prosperity. 9

3. ਵਾਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਾਕ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।

439/MH/346/W

2

ਜਾਂ

ਕਾਰਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 12

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ :

1. ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। (ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਮੇਲ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚ ਹੈ?)

2. ਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਝੋਲੇ ਇਕੋ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਜਾਂ ਪੈਟਰਨ ਉਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਮੇਲ ਪਛਾਣੋ)

3. ਫੁੱਲਕਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। (ਕਾਰਕ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੱਸੋ)

4. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਚਰਖੇ ਦੀ ਘੂਕ ਸੁਣਕੇ ਜੋਗੀ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਉਤਰਦਾ ਹੈ। (ਕਾਰਕ ਪਛਾਣੋ)

5. ਅੰਤਲੇ ਸਾਹਾਂ 'ਤੇ ਆਏ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਾਕ ਦੀ ਕਿਸਮ ਪਛਾਣੋ)

6. ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਥ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਵਾਕ ਦੀ ਕਿਸਮ ਪਛਾਣੋ) 6×2=12

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

1. 'ਲੋਕਯਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

2. ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ 'ਟੋਭੇ' ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ?

3. ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਨਾਚ ਨਾਲ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ?
4. ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਜੋਂ ਕੀ-ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
5. 'ਸੰਧਾਰਾ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
6. ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਹੈ?
7. ਖਾਨਾ ਬਦੋਸ਼ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
8. ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਮਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਿਆ ਹੈ?
9. ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।
10. ਬਿਆਨੀਆ ਵਾਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

11. ਪੜਨਾਂਵ ਦਾ ਨਾਂਵ ਨਾਲ ਮੇਲ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਓ।
12. ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
13. ਅਧਿਕਰਨ ਕਾਰਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
14. ਕਰਨ ਕਾਰਕ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
15. ਵਿਭਕਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? 15×2=30